

saadan Erstatning, som de enkelte dog moralisk taget have Krav paa. Jeg vil derfor kun bede den højtærede Krigsminister fremdeles have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold, saa vi muligvis kunde komme dertil, at vi fik revideret de Bestemmelser, hvorefter Erstatningen ydes, saa vi herefter kunne komme til, at Erstatningen ydes i et rigeligere Omfang og staar i bedre Forhold til den Skade, der sker, end hvad der sker efter de nu gældende Bestemmelser.

Sedemann: Efter hvad den ærede Ordfører udtalte, at der var en Utilbøjelighed hos Udvalgets Flertal til at imødekomme Krigsministerens Ønsker, skal jeg lade de store Spørgsmaal ligge og ikke berøre dem. Jeg vil holde mig til de to Punkter af de stillede Vædringsforslag, som efter min Mening slet ikke ere militære Formaal, men tværtimod vilde komme Befolkningen selv til Gode; det er de to Forslag, som ere omtalte af de to sidste ærede Talere, nemlig Vædringsforslagene under Nr. 144 og 148. Med Henhyn til Vædringsforslag Nr. 144, der angaar Erstatning for Skade, foranlediget ved militære Øvelser, skal jeg henholde mig til det meste af, hvad den sidste ærede Taler udtalte, men gøre opmærksom paa, at der, foruden egentlig direkte Skade paa Markerne, er en indirekte Skade, som man ogsaa kunde ønske at godtgøre. Vi have haft det Tilfælde i Mar ved Øvelserne ovre ved Odense, at der passerede et Uheld for en af Bodsejerne med et Kreatur, men det kunde ikke bevijes, at dette Uheld var en Følge af Øvelserne, og derfor fik vedkommende ingen Erstatning. Det vilde være heldigt, om Militæretaten i et saadant Tilfælde var i Stand til at imødekomme et saadant Krav, som kunde siges at være grundet paa Billighed. Det andet Spørgsmaal, jeg gerne vilde lægge et saa varmt Ord som muligt ind for, er Forslaget under Nr. 148 om Oprettelsen af Kursus i Husflid. Den ærede Ordfører udtalte hovedsagelig, at han var bange for, at det skulde betragtes som yderligere Tjeneste. Det vil fremgaa af Motiverne til Finanslovsforslaget, at Krigsministeriet har oplyst, at, hvor der har været saadanne Kursus i Husflid, har det været begrundet fuldstændig i Frivillighed. Det ene Kursus har, saa vidt jeg veed, været her

i Kjøbenhavn ved Ingeniørregimentet, og det andet har været ved 6te Regiment i Odense, hvor jeg altsaa er kendt. Det blev oprettet og sat i System ved den Bataillon, der havde Novemberhold til fortsat Tjeneste, og det var saa heldigt, at der var en Kaptein ved Regimentet, som var godt kendt med Husfliden, og som ledede den i Odense og havde megen Interesse for den Sag. Ved Understøttelse af Dansk Husflidskøjskab blev han i Stand til at rette en Opfordring til de menige af Novemberholdet for at spørge, om de havde Lyst til at deltage i dette Kursus, men paa Grund af den Plads, han havde, og den Pengehjælp, han fik fra Husflidskøjskabet, kunde han ikke modtage alle dem, der meldte sig. Det viser dog altid, at der var en alvorlig Tilbøjelighed hos Mandstabet til at deltage i dette Kursus. Resultatet af dette Kursus var saa gavnligt, som det paa nogen Maade kunde ventes. Mandstabet mødte, jeg kan godt sige, uden Undtagelse i enhver Undervisningstime, hvor det ikke var optaget af Tjeneste, og de Arbejder, som det tilsidst havde fuldført, staa paa Højde med, hvad vedkommende Officer paa sit private Kursus i Vinterens Løb havde frembragt. Naar der tidligere bestandig har været anket over den Garnisonstjeneste, som det er nødvendigt at have ved Hæren, saa synes jeg, at det for Flertallet maatte være velkomment, naar der fra Militæretatens Side søges at sætte Arbejder i Gang, som kunne afholde Mandstabet fra de Fristelser, som Garnisonslivet ellers fører med sig. Det er klart, at i alle Garnisoner ere Forholdene ikke ens. Jeg skal indrømme, at i Kjøbenhavn, hvor Tjenesten lægger meget stærkt Beslag paa Mandstabets Kræfter, vil man rimeligvis ved Fodfolksafdelingerne næppe saa Mandstabet til at møde frivillig, og der vil altsaa et saadant Kursus ikke kunne oprettes. Men overalt i Provinsgarnisonerne vil der efter min Erfaring være Tid nok for Mandstabet uden for Tjenesten til at deltage i saadanne Øvelser, og det maa dog vistnok betragtes som et stort Gode at kunne bestæftige Mandstabet paa en nyttig Maade og give det Lyst til at arbejde i Fritiden. Jeg vil derfor bede det ærede Flertal om muligt at tage denne Sag under fornyet Overvejelse, saaledes at man maatte